

RISE UP+

STRETNUTIE #9

ZÁPISNÍK PÚTNIKA

Sprievodca prípravy na SDM v Lisabone 2023

Technické parametre publikácie

Nihil obstat

01 de novembro de 2020, Solenidade de Todos os Santos
D. Joaquim Mendes, Bispo Auxiliar do Patriarcado de Lisboa

Biblické texty

Sväté písmo, Starý a Nový zákon, SSV, 2018

Vypracovanie

Direção de Pastoral e Eventos Centrais
da Jornada Mundial da Juventude Lisboa 2023

Ilustrácie

Mário Linhares

Fotografie

Vatican Media

Grafická úprava

Douglas Azevedo
Leila Ferreira
Fundação Salesianos

Vlastník

Fundação JMJ Lisboa 2023

Realizačný tím

Alice Neto (Paróquia de Alcochete, Diocese de Setúbal); Pe. André Batista (Secretariado Diocesano da Pastoral Juvenil, Diocese de Leiria – Fátima); Pe. Bruno Dinis (Missionários Passionistas); Carlota Cardoso (Paróquia de S. Julião do Tojal, Patriarcado de Lisboa); Júlio Torres (Paróquia de Vialonga, Patriarcado de Lisboa); Liliana Maia (Leigos Missionários Combonianos); Ir. Linda Vieira (Filhas de Maria Auxiliadora, Salesianas); Ir. Lisete da Natividade (Irmãs Doroteias); Pe. Luís Rafael Azevedo (Departamento Diocesano da Pastoral Juvenil, Diocese de Lamego); Maria Lopes (Paróquia da Póvoa de Santa Iria, Patriarcado de Lisboa); Ir. Marta Mendes (Aliança de Santa Maria †); Pedro Feliciano (Serviço da Juventude, Patriarcado de Lisboa); Romana Esteves (Paróquia de Olhalvo, Patriarcado de Lisboa); Rui Lourenço Teixeira (Corpo Nacional de Escutas); Ir. Sandra Bartolomeu (Servas de Nossa Senhora de Fátima); Pe. Tiago Neto (Patriarcado de Lisboa).

Teologická revízia

D. Vitorino José Pereira Soares (Bispo Auxiliar da Diocese do Porto)
Cón. Luís Miguel Figueiredo Rodrigues (Arquidiocese de Braga)
Pe. Mário José Rodrigues de Sousa (Diocese do Algarve)

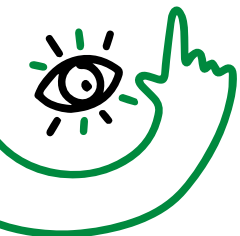
#9

VSTAŇ
A NASLEDUJ
JEŽIŠA

Ciele stretnutia:

- objaviť, kým je Ježiš pre svet a pre seba,
- prehľbiť kritériá pre nasledovanie Ježiša Krista,
- vydávať svedectvo svojím životom o osobnej viere v Ježiša Krista.

PRIPRAV SA

Výzva „vstať“ bola akoby refrénom spoločného putovania. Spomeň si na rôzne významy slovesa „vstať“, ktoré si počas stretnutí bol pozvaný prijať do svojho života.

Dnešné stretnutie ťa vyzýva žiť pevne vo viere. Tak znel aj názov Hymny SDM Madrid v roku 2011.

Pevní vo viere

Hudba:
Enrique
Vázquez, pbro.
Text:
Mons. César
Franco

**Pevní vo viere, pevní vo viere,
kráčame za Kristom,
naším priateľom, naším Pánom.
Sláva nech mu znie, sláva nech mu znie,
chceme kráčať len s Kristom pevní vo viere.**

Tvoj kríž nám pevnosť skál a silu dáva
a tvoja láska chrám náš upevňuje.
Krv Tvoja nás obnoví a napája
a Telo nám prináša vykúpenie.

Ó, Kriste, ty si náš brat,
ó, Kriste, si náš priateľ,
si náš Pán,
upevni vieru v nás,
upevni vieru v nás.

Tvoj dotyk uzdravuje naše rany
a tisíckrát z pier počuť odpustenie.
Zrak očistíš nám pohľadom láskavým,
a Tvoj krok nás do večnosti povedie...

Dnes Tvoji mladí kráčajú s Máriou,
tá spieva stá nevesta ozdobená,
s ňou ospevujeme Tvoje víťazstvo,
ty pokoril si navždy vládu temna.

«é necessário
O FILHO DO HOMEM
SOFRER MUITO, SER REJEITADO
PELOS CHEFES
E PELOS DOCTORES
SER MORTO E

sair.

... a sua vida
... que perde a
... há de salvá-la.

POČÚVAJ

Evanjelium podľa Lukáša (9,18-25)

¹⁸ Keď raz osamote modlil a boli s ním učeníci, opýtal sa ich: „Za koho ma pokladajú zástupy?“ ¹⁹ Oni mu odpovedali: „Za Jána Krstiteľa, iní za Eliáša a iní hovoria, že vstal z mŕtvych jeden z dávnych prorokov.“
²⁰ „A vy ma za koho pokladáte?“, opýtal sa ich. Odpovedal Peter: „Za Božieho Mesiáša.“ ²¹ Ale on im dôrazne prikázal, že to nesmú nikomu povedať ²² a dodal: „Syn človeka musí mnoho trpieť, starší, veľkňazi a zákonníci ho zavrhnú, zabijú ho, ale on tretieho dňa vstane z mŕtvych.“ ²³ A všetkým povedal: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám

¹ seba, vezme každý deň svoj kríž a nasleduje ma.
²⁴ Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, zachráni si ho. ²⁵ Veď čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a seba samého by stratil alebo poškodil?!”

Počuli sme slovo Pánovo.
Chvála tebe, Kriste.

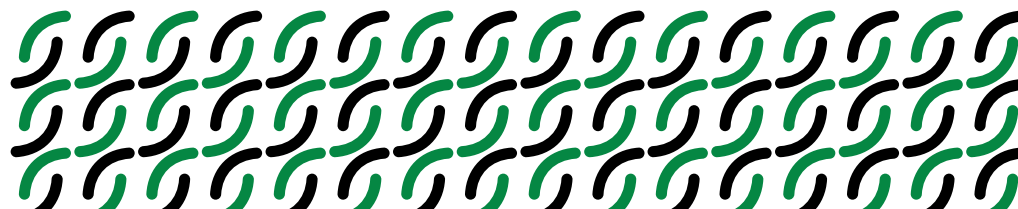

Dve otázky: „Za koho ma pokladajú zástupy?“ a „A vy ma za koho pokladáte?“. V texte je viditeľný rozdiel medzi tým, ako Ježiša vidia zástupy a tým, ako ho vidia učeníci. Čím je tento rozdiel spôsobený?

Niektorí sa pozerajú na Ježiša zvonku, zatiaľ čo iní ho vidia zvnútra, teda počnúc vzťahom, ktorý s ním majú. Akú súvislosť vidíš medzi týmito a tým, čo si si vypočul pri tvojich rozhovoroch?

Toto je prvýkrát, čo Ježiš použil sloveso „vzkriesiť“. „Vstať“ sa tu zhoduje so slovesom „vzkriesiť“. Kde ho nachádzaš?

Čo tento text hovorí o Ježišovej identite?
A čo o identite učeníkov?

PRIJMI

Text 1

Drahí mladí, aj dnes sa Kristus obracia na vás s rovnakou otázkou, ktorú položil apoštolom: „Za koho ma pokladáte vy?“ Odpovedajte mu so štedrosťou a odvahou, ako to zodpovedá mladému srdcu, ktoré máte. Povedzte mu: „Ježišu ja viem, že ty si Boží Syn, že si dal svoj život za mňa. Chcem ťa nasledovať s vernosťou a nechať sa viesť tvojím slovom. Ty ma poznáš a miluješ ma. Ja ti dôverujem a odovzdávam celý môj život do tvojich rúk. Chcem, aby si ty bol silou, ktorá ma podopiera, radosťou, ktorá ma nikdy neopúšťa.“

(...)Drahí mladí, dovoľte mi, ako Petrovmu nástupcovi, pozvať vás posilniť túto vieru – ktorá nám bola odovzdaná od apoštolov – postaviť Krista, Božieho Syna, do centra vášho života. Dovoľte mi ale, aby som vám tiež pripomenul, že nasledovať Ježiša vo viere znamená kráčať s ním v spoločenstve Cirkvi. Nemôžete nasledovať Ježiša sami. Kto podľahne pokušeniu kráčať „na vlastnú päsť“, alebo žiť vieru podľa individualistickej mentality, ktorá prevláda v spoločnosti, riskuje, že Ježiša Krista nikdy nestretne, alebo skončí nasledovaním jeho falošného obrazu.

Mať vieru znamená oprieť sa o vieru tvojich bratov a aby tvoja vieru slúžila rovnakým spôsobom ako podpora pre vieru ostatných. Prosím vás, drahí priatelia, aby ste milovali Cirkev, ktorá vás splodila vo viere, ktorá vám pomohla lepšie poznať Krista, ktorá vám pomohla objaviť krásu jeho lásky.

Základom pre rast vášho priateľstva s Kristom je nevyhnutné spoznať dôležitosť vášho radostného začlenenia sa do farností, komunit a hnutí; ako aj každá nedeľná účasť na Eucharistii; časté zastavenie sa pri sviatosti zmierenia a zveľaďovanie modlitby i meditácie nad Božím slovom.

Z tohto priateľstva s Ježišom sa zrodí aj impulz, ktorý povedie vydať svedectvo viery v najrozličnejších prostrediach, vrátane tých, kde ho odmietajú, alebo sú k nemu ľahostajní. Nie je možné stretnúť Krista a neumožniť ho spoznať ďalším. Teda nenechajte si Krista iba pre vás samých!

Pápež Benedikt XVI, Homília zo záverečnej sv. omše SDM v Madride, 2011

Text 2

V evanjeliom čítaní sa znovu objavuje otázka (...): „Kto je Ježiš?“ Tentokrát je to ale sám Ježiš, kto kladie túto otázku učeníkom, aby im tak pomohol postupne sa popasovať s otázkou o jeho identite. Skôr, než sa to Ježiš spýta priamo Dvanástich, chce od nich počuť, čo si o ňom myslia iní ľudia – dobre totiž vie, že učeníci veľmi pozorne vnímajú popularitu svojho Učiteľa! Práve preto sa ich pýta: „Za koho ma pokladajú ľudia?“ Z odpovede vyjde najavo, že Ježiša ľudia považujú za veľkého proroka. V skutočnosti však Ježiša nezaujímajú nijaké prieskumy a to, čo si ľudia hovoria. Nesúhlasí ani s tým, aby jeho učeníci odpovedali na otázky vopred pripravenými formulkami, citátmi známych postáv zo Svätého písma, pretože viera, ktorá sa obmedzuje na formulky, je len krátkozrakou vierou.

Pán chce, aby si s ním jeho učeníci, tí v minulosti i tí dnešní, vytvárali osobný vzťah a prijali ho tak do centra svojho života. Pobáda ich preto, aby v plnej pravde čelili sebe samým a pýta sa ich: „A za koho ma pokladáte vy?“ Ježiš sa dnes s touto priamou a dôvernou otázkou obracia i na každého z nás: „Za koho ma pokladáš ty? A vy, za koho ma pokladáte? Kým som pre teba?“ Každý je povolaný odpovedať si vo vlastnom srdci, nechávajú sa osvietiť svetlom, ktoré nám dáva Otec, aby sme poznávali jeho Syna Ježiša. A rovnako, ako to bolo u Petra, aj nám sa môže stať, že v zápale prehlásime: „Ty si Mesiáš.“ Keď nám však Ježiš jasne povie to, čo povedal učeníkom, t. j. že jeho poslaním nie je ísť širokou cestou úspechu, ale úzkou, namáhavou cestičkou trpiaceho pokoreného, odmietnutého

a ukrižovaného Služobníka, môže sa teda aj nám, tak ako Petrovi, prihodiť to, že budeme namietat' a vzbúrime sa, pretože to odporuje našim očakávaniam, svetským očakávaniam. V tých chvíľach si aj my zaslúžime to zdravé Ježišovo pokarhanie: „Choď mi z cesty, satan, lebo nemáš zmysel pre Božie veci, len pre ľudské!“

Bratia a sestry, vyznanie viery v Ježiša Krista sa nemôže zastaviť iba pri slovách, ale vyžaduje si, aby bolo overené konkrétnymi rozhodnutiami a gestami, životom poznačeným Božou láskou, veľkodušným životom, životom plným lásky k blížnemu. Ježiš nám hovorí, že preto, aby sme ho nasledovali a boli jeho učeníkmi, je treba zaprieť samých seba, čiže zaprieť očakávania našej egoistickej pýchy, a vziať na seba svoj kríž. Následne všetkým dáva jedno základné pravidlo. Aké je to pravidlo? „Kto by si chcel život zachrániť, stratí ho.“ Často sa v živote stáva, že z rôznych dôvodov zídeme zo správnej cesty, hľadajúc šťastie iba vo veciach či v osobách, ku ktorým sa správame ako k veciam. Avšak šťastie nájdeme iba vtedy, keď stretieme pravú lásku, ktorá nás nechá v údive a zmení nás. Láska všetko mení! A láska môže zmeniť aj nás, každého jedného z nás. Svätci sú toho dôkazom.

Pápež František,
Anjel Pána, 16.
september 2018

Panna Mária, ktorá prežívala svoju vieru vo vernom nasledovaní svojho Syna Ježiša, nech pomáha aj nám kráčať rovnakou cestou, stravujúc náš život veľkodušne pre Ježiša a pre bratov.

Aké sú hlavné výzvy ponúknuté v texte?

Ako mi ukazujú pravú Ježišovu tvár?

Ako ma tieto výzvy pozývajú, aby som naplnil tému tohto stretnutia: Vstaň a nasleduj Ježiša?

POLOŽ SI OTÁZKU,
MODLI SA A ZDIEĽAJ SA
A ty ma za koho pokladáš?

Kto je pre mňa Ježiš?

Akú dôležitosť má v mojom živote,
v mojich rozhodnutiach?

Robí poznanie Ježiša a jeho nasledovanie môj život iným?

Dáva to, že som kresťan, môjmu životu inú kvalitu?

Ako nasledujem Zmŕtvychvstalého Ježiša Krista, teda toho, ktorý „vstal“?

Priprav sa na modlitbu

Vyberiem si miesto na modlitbu

Postavím sa pred Pána a uvedomím si jeho prítomnosť tu a teraz.

Prosím ho o milosť byť pozorný k tomu, čo mi chce povedať, a byť pripravený urobiť to, o čo ma chce požiadať.

Podnety na modlitbu

„Keď raz osamote modlil a boli s ním učeníci, opýtal sa ich...“

Ježiša často nachádzame v modlitbe, v priamom vzťahu s Otcom. A to sa deje vždy vo významných chvíľach jeho života, vo chvíľach, v ktorých musí robiť veľké rozhodnutia, voľby. Nechám sa ním nájsť, aby ma našiel tu a teraz. Aj ja vstúpim do modlitby, dovoľm, aby mi kládol otázky ako učeníkom...

Čo hovorí môjmu životu môj postoj k modlitbe?

Ako a s kým robím rozhodnutia?
Aké časy a priestory počas dňa
si rezervujem na stretnutie s ním?

**„A vy ma za koho pokladáte?“ opýtal sa ich.
Odpovedal Peter: „Za Božieho Mesiáša.“**

Možno aj Ježiš mal potrebu položiť si otázku: „Kto som?“ Existenčná otázka, ktorú si aj my určite kladieme celý život.

Je to otázka o sebapoznání, ktorá nebude nikdy úplne zodpovedaná. Keďže sme Ježišovými učeníkmi, boli sme do neho začlenení v krste, máme teda účasť na jeho samotnej identite; aj nás sa týka otázka: „Ale za koho ma pokladáte?“ Kto je pre mňa Pán? Je to otázka, ktorá nás stavia na cestu nasledovania Ježiša.

Majúc na pamäti príklad Petra, učeníka, ktorý nás zastupuje, sme si vedomí toho, že je možné dať presnú odpoveď, formálne správnu odpoveď, odpoveď, ktorá skutočne hovorí o Ježišovej identite. Ale zároveň si uvedomujeme, že táto odpoveď nemusí vyjadrovať úprimnú vieru, môže byť len rétorická. Preto je to otázka, ktorú treba vždy preformulovať, aby život učeníka bol stále viac v súlade s identitou Pána.

Kto je dnes podľa mňa Pán Ježiš?
Čo pre mňa znamená byť učeníkom Pána,
ktorý je „Boží Mesiáš“?

„Syn človeka musí mnoho trpieť, starší, veľkňazi a zákonníci ho zavrhnú, zabijú ho, ale on tretieho dňa vstane z mŕtvych.“

Ježišovo posolstvo je jasné. Neklame nás ponukou jednoduchej cesty, len aby nás potešil. Dobré vie, aký je život: utrpenie, odmietnutie, smrť a vzkriesenie!

Aké mám skúsenosti s utrpením v mojom živote? Mám skúsenosť s odmietnutím? Mám aj ja skúsenosť s „obrátením situácie“, vstávaním a napredovaním v živote? Porozprávaj sa s Ježišom o týchto skúsenostiach...

A všetkým povedal: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme každý deň svoj kríž a nasleduje ma. Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, zachráni si ho.“

Tu sú tri radikálne požiadavky, ktoré Ježiš kladie pred tých, ktorí ho chcú nasledovať: zaprieť sám seba, vziať na seba každý deň svoj kríž a stratí svoj život. Toto v skutočnosti na seba prijal Kristus, keď prišiel na svet, aby nám daroval život. Nežiada od nás nič, čo by nám predtým nedal.

Zaprieť sám seba je výzvou vzdať sa života zameraného len na seba; len na snahu zachrániť seba samého vlastnými silami. Sebazaprenie, ktoré od nás Ježiš žiada, je odovzdanie sa z celého srdca a zo všetkých síl jeho láske, ktorá je silnejšia ako smrť. Je to prežívanie prechodu od zamerania sa na seba, teda na naše záujmy, k stále väčšiemu darovaniu seba samých druhým. Toto znamená žiť pevne vo viere, ako tí, ktorí vstali, boli vzkriesení...

Každý deň brať na seba kríž znamená neustále sa učiť milovať v jednoduchosti každodenného života, žiť vo vernosti hodnotám evanjelia, mať rovnaké postoje ako Ježiš v situáciách, v ktorých sa nachádzame. Toto znamená žiť pevne vo viere, ako tí, ktorí vstali, boli vzkriesení...

Stratiť život znamená nechať ho konať v nás a cez nás, aby sme mohli povedať ako svätý Pavol: „Už nežijem ja, ale žije vo mne Kristus“ (Gal 2,20). Toto znamená žiť pevne vo viere, ako tí, ktorí vstali, boli vzkriesení...

Ako sa cítim pred týmito Ježišovými výzvami?

Ktoré vnímam ako adresované mne osobne tu a teraz?

Aké ťažkosti a obavy prežívam tvárou v tvár týmto výzvam?

Porozprávam sa s Pánom o týchto výzvach;
o tom, čo je pre mňa najväčšou výzvou;
o túžbach po slobode, ktoré nosím v srdci...

Tento osobný čas ukonči napísaním krátkej modlitby, o ktorú sa podeliš so svojou skupinou.

Pieseň

Komunita
Taizé

O Christe Domine Iesu

Lektor 1: Veriť v Ježiša, jednorodeného Syna Otca znamená žiť pevne vo viere ako človek, ktorý vstal a bol vzkriesený.

Lektor 2: Byť Ježišovými učeníkmi znamená žiť pevne vo viere ako človek, ktorý vstal a bol vzkriesený.

Lektor 3: Vyznávať, že Ježiš je Kristus znamená žiť pevne vo viere ako človek, ktorý vstal a bol vzkriesený.

Lektor 4: Zaprieť sa znamená žiť pevne vo viere ako človek, ktorý vstal a bol vzkriesený.

Lektor 5: Každý deň brať na seba kríž znamená žiť pevne vo viere ako človek, ktorý vstal a bol vzkriesený.

Lektor 6: F: Stratíť život znamená žiť pevne vo viere ako človek, ktorý vstal a bol vzkriesený.

O Christe Domine Iesu

VSTAŇ

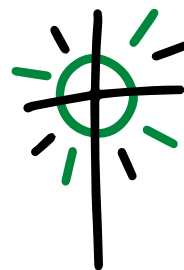

Toto stretnutie ťa vyzýva vstať a vyznať svoju vieru vo farnosti.

Vstaň a vyznaj svoju vieru!

ÁNO, VERÍM!

+ Z Katechizmu Katolíckej Cirkvi

Viera je milosť

153. Keď svätý Peter vyznáva, že Ježiš je Kristus, Syn živého Boha, Ježiš mu hovorí, že toto zjavenie mu neprišlo z tela a krvi, ale od jeho Otca, „ktorý je na nebesiach“ (Mt 16, 17). Viera je Boží dar, nadprirodzená čnosť, ktorú vlieva Boh. „Aby sa takáto viera mohla vzbudiť, je potrebná predchádzajúca a pomáhajúca Božia milosť a vnútorná pomoc Ducha Svätého, ktorý by pohol srdce a obrátil ho k Bohu, otvoril oči mysle a dal všetkým pocit šťastia zo súhlasu s pravdou a z viery v pravdu.“

MÔJ OSOBNÝ PLÁN

9. krok: Zdieľam svoju vieru

“A VY MA ZA KOHO
POKLADÁTE?” (LK 9, 20)

Teraz, keď si dosiahol koniec prvej etapy cesty, opýtaj sa sám seba na vzťah s Ježišom, ktorý si počas tejto cesty budoval.

Kto je pre mňa Ježiš?

Mám túžbu byť ako on? V čom?

Ako by som ho chcel nasledovať? Aké kroky musím urobiť, aby som žil viac ako on?

Záverečné vyhodnotenie konkrétnych krokov premeny.

„Mládenec, hovorím ti, vstaň!“ (Lk 7, 14)

„Ale vstaň a stoj na nohách, lebo som sa ti na to zjavil, aby som ťa ustanovil za služobníka a svedka toho, čo si videl, i toho, čo ti ešte zjavím.“ (Sk 26, 16)

V tých dňoch sa Mária vydala na cestu
a ponáhľala sa do istého judejského mesta v hornatom kraji. (Lk 1, 39)

